

## Debreceni Ítéltábla

Bf.III.404/2008/13. szám

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2009. évi március hó 17. és 24. napjain tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

#### í t é l e t e t :

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2008. évi február hó 19. napján kihirdetett 7.B.1010/2006/114. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlottak cselekményét

2 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntették [Btk. 316. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont] m i n ő s í t i .

I. r. vádlott fegyház-büntetését 3 (három) év börtön-büntetésre és 4 (négy) év közügyektől eltiltásra,

II. r. vádlott fegyház-büntetését 3 (három) év börtön-büntetésre,

III. r. vádlott fegyház-büntetését 2 (kettő) év börtön-büntetésre és 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra,

V. r. vádlott fegyház-büntetését 2 (kettő) év 6 (hat) hónap börtön-büntetésre e n y h í t i .

II. r. vádlottnál a felfüggesztett szabadságvesztések utólagos végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket m e l l ő z i .

I. r. vádlottat a társtettesként hivatalos eljárás színlelésével elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b/ pont] miatt emelt vád alól felmentettnek tekinti.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 19.800 (tizenkilencezer-nyolcszáz) Ft, az államot terhelő bűnügyi költség merült fel.

I. r. vádlott lakcíme ..., .... szám.

II. r. vádlott 1970. december 22-én született.

V. r. vádlott személyi igazolványának a száma ... ..

### I n d o k o l á s :

Az első fokú bíróság ítélete ellen a vádlottak és a védőik egyaránt felmentésért jelentettek be fellebbezést, míg IV. r. vádlott és a védője másodlagosan enyhítés végett is.

Az ügyész az ítéletet tudomásul vette, a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség pedig azt indítványozta, hogy az ítélőtábla - mivel ezen rendelkezés meghozatalát az első fokú bíróság elmulasztotta - I. r. és IV. r. vádlottakat a társtettesként hivatalos eljárás színlelésével elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt emelt vád alól mentse fel, a jogi indokolást kisebb mértékben egészítse ki, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

IV. r. vádlott és a védője a bejelentett fellebbezésüket a bírósághoz 2009. január 9. napján érkezett beadványukban visszavonták.

A nyilvános ülésen I. r. és II. r. vádlottak, valamint a védőik, továbbá V. r. vádlott védője elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a vádlottak rablás büntettének vádja alóli felmentését, végezetül a büntetés enyhítését, míg III. r. vádlott védője a bűncselekmény rablás büntette helyett orgazdaság büntettének való minősítését kérte.

Az első fokú bíróság ítélete IV. r. vádlottal szemben első fokon jogerőre emelkedett, ezért az ő vonatkozásában az ítélőtábla annak felülbírálatát a Be. 349. §-ának (1) bekezdése szerint mellőzte, míg azt I. r., II. r., III. r. és V. r. vádlottak tekintetében - a Be. 361. §-ában írt nyilvános ülés keretében - a megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348. §-ának (1) bekezdése értelmében.

Ennek során az ítélőtábla elsődlegesen azt állapította meg, hogy az első fokú eljárásban nem sérült a vádlottak védelemhez való joga. Az e körbeni bizonyítási indítványokat - melyek az első fokú bíróság tárgyalásán készült hangkazetta beszerzésére irányultak - az ítélőtábla elutasította, mert az ezzel kapcsolatos álláspont kialakításához a tárgyalási jegyzőkönyv, mint közokirat szolgál alapul, hiszen a Be. 252. § (2) bekezdése szerint a bíróság elrendelheti ugyan az eljárás egészének vagy egy részének ... hangfelvevő eszközzel történő rögzítését, azonban ugyanezen törvényhely (3) bekezdése kimondja, hogy ez nem pótolja a jegyzőkönyvet. A jelen esetben az első fokú bíróság nem is hozott ilyen értelmű pervezető végzést, tehát fel sem merülhet, hogy a jegyzőkönyvön kívül más adathordozó tartalmazhatja a tárgyalás eseményeit.

Az első fokú bíróság - a tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint - valamennyi vádlottat kioktatta arra, hogy „a bizonyítási eljárás során a kihallgatottakhoz kérdéseket intézhet, indítványokat és észrevételeket tehet”, illetve arra is, hogy „a vallomástételének megtagadása nem érinti a vádlott kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogát”. A bizonyítási eljárásban a vádlottak mindegyike ténylegesen élt is az észrevételezési jogával, továbbá bizonyítási indítvány előterjesztésére is több esetben került sor. Kiemeli e körből az ítélőtábla a 2007. november 15. napi tárgyalást, aholis II. r. vádlott a helyszín megtekintését indítványozta - melyhez I. r. vádlott is csatlakozott -, s a tanács elnöke kérdésére II. r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy „továbbra sem kívánok vallomást tenni, csupán indítványt ...” (89. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldal). Az első fokú bíróság több esetben, még a vádlottak nemleges nyilatkozatát is rögzítette, mely szerint nem tesznek észrevételt (30. sorszámú jegyzőkönyv 36. oldal - III. r. vádlott, 89. sorszámú jegyzőkönyv 26. oldal - IV. és V. r. vádlott), melyből következik, hogy ettől elzárva nem voltak. Végezetül nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a 2008. február 12. napján megtartott tárgyaláson a vádlottak mindannyian egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy nincs bizonyítási indítványuk.

Az első fokú bíróság ítéletének a felülbírálata során az ítélőtábla azt állapította meg, hogy az első fokú bíróság tényállása túlnyomórészt megalapozott, az csak kis részben hiányos és kis részben ellentétes az iratok tartalmával [Be. 351. § (2) bekezdés b/ és c/ pontok], ezért azt az iratok tartalma, az első fokú bíróság által elfogadott bizonyítékok és a Be. 361. § (2) bekezdés b/ pontja szerinti meghallgatás alapján csupán a következőkkel szükséges kiegészíteni, illetve helyesbíteni:

- I. r. vádlottat a ... Bíróság 1.B.III.1266/1994/85., valamint a ... Bíróság, mint másodfokú bíróság 26.Bf.5045/1996/3. számú határozatai különösen nagy értékre elkövetett rablás büntetében, mint felbujtót és jelentős értékre, bünszövetségben elkövetett lopás büntetében, mint bűnsegédet mondták ki bűnösnek.
- I. r. vádlottal szemben a ... Bíróság 6.B.250/2001/80. számú ítélete 9 évi közügyektől eltiltás mellékbüntetést alkalmazott, s az ítélet nem tartalmazza azt, hogy „a büntetést, mint különös visszaesővel szemben szabta ki”.
- A ... Bíróság B.182/1995/72. számú ítélete a fellebbezés visszavonása folytán a ... Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.621/1999/3. számú végzésével emelkedett jogerőre, mely II. r. vádlottat 2 rb. társtettesként, jelentős értékre elkövetett orgazdaság büntetében mondta ki bűnösnek.
- II. r. vádlott tekintetében a ... Bíróság 1.B.VIII.1125/1995/54. számú ítélete 1998. október 26. napján kelt, s a folytatólagosan elkövetett orgazdaság büntette különösen nagy értékre elkövetett, míg az üzletszerűen elkövetett csalás büntette jelentős kárt okozó.
- A ... Bíróság B.548/2002/13. számú határozata jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett bankkártyával visszaélés büntette és 3 rb. - 1 rb. társtettesként, 2 rb. bűnsegédként elkövetett - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett bankkártyával visszaélés büntette miatt szabott ki büntetést II. r. vádlottal szemben.
- A ... Bíróság 10.B.1050/1997/272. számú ítéletét a ... Bíróság 26.Bf.8928/2004/27. számú határozata emelte jogerőre.
- II. r. vádlottnál a 6. sorszám alatt feltüntetett Fővárosi Bíróság ítéletének a száma 21.Bf.6898/2005/8.

- III. r. vádlott jelenleg is élettársi kapcsolatban él, de már nem I.sz.tanúval, a havi jövedelme pedig 100-150.000 Ft.
- V. r. vádlott 2008. március 25-től a ... Kft-nél, mint ügyintéző dolgozik, ahol a havi jövedelme 69.000 Ft.
- A vádlottak annak voltak a tudatában, hogy a kamiont és annak árukészletét megszerző ismeretlen személyeknek nyújtanak segítséget, azt azonban nem tudták, hogy ezen dolgok megszerzése érdekében a kamion vezetőjével szemben az ismeretlen személyek erőszakot is fognak alkalmazni (ítélet 13. oldal 2. bekezdés).
- Az olasz fuvarozási cég sértett neve ... (nyomozati iratok 81., illetve 145. oldalai), sértett anyja neve pedig ... (nyomozati iratok 64., illetve 65. oldalai).

Az így helyesbített, illetve kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ezért az ítéletábra az első fokú bíróság ítéletét ezen helyesbített, illetve kiegészített tényállás alapján bírálta felül a Be. 352. § (2) bekezdésének megfelelően.

Az első fokú bíróság rendkívül széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során maradéktalanul eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének, ugyanis feltárta az ügy eldöntése szempontjából szükséges és lehetséges bizonyítékokat, azokat mérlegelési körébe vonta, valamint egyenként és összességében is megfelelően értékelte.

Az első fokú bíróság mindenre kiterjedő, részletes és meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlottak tagadásával, illetve részbeni tagadásával szemben a tényállását mely bizonyítékokra - így különösen I. r. és IV. r. vádlottak túlnyomórészt beismerő vallomására, sértett vallomására, illetve a szakértői véleményekre - alapította.

Az első fokú bíróság indokaival az ítéletábra a következő kivétellel egyetért. Az ítélet indokolásából a 65. oldal 2. bekezdését az ítéletábra teljes egészében mellőzi, illetve nem ért egyet az első fokú bíróság azon következtetésével, hogy „a kamion elrablásában valamennyien mind az öten segítséget nyújtottak, még abban az esetben is, ha színlelt elkövetésről volt szó, miután a tényleges cselekvőség, ha az színlelt is, kimeríti az erőszakkal történő idegen dolog elvételét” (ítélet 96. oldal vége, illetve 97. oldal eleje). Az első fokú bíróság ezen következtetése téves. A vádlottak, így I. r. és IV. r. vádlott sem vallotta sohasem azt, hogy a bűncselekmény elkövetését megelőzően tudtak volna arról, hogy a kamion vezetőjével szemben alkalmazott erőszak útján kívánják az ismeretlen személyek a kamiont és annak rakományát megszerezni. A vádlottak azt tudták, hogy ismeretlen személyek a kamiont és annak árukészletét eltulajdonítják, majd ezt követően a rakományt - szintén ismeretlen személynek vagy személyeknek - értékesítik. Arról, hogy az eltulajdonítás ténylegesen erőszak alkalmazásával valósult meg, csak annak megtörténte után szereztek tudomást. A „színlelt” elkövetésről pedig az ítéletábra megjegyzi, hogy annak éppen a színleltség a lényege, tehát az, hogy ténylegesen nem történik erőszak, s erről mindkét fél előzetesen is tudomással bír.

II. r., III. r. és V. r. vádlottak, valamint II. r. és V. r. vádlottak védői által bejelentett felmentést célzó fellebbezéseik az első fokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadják, melyek megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethettek, ugyanis az első fokú

bíróság által mérlegelt bizonyítékoknak az ítélet részéről történő eltérő értékelése törvényileg kizárt /Be. 351. § (1) bekezdés/.

Okszerűen vont következtetést az első fokú bíróság valamennyi vádlott bűnösségére. Az első fokú bíróság a tényállásban rögzíti azt, hogy „I. r. és IV. r. vádlottak nem tudták, hogy az Opel Astrában a sértettet az ismeretlen személyek fogvatartják”, illetve az indokolási részben azt is, hogy „a sértettet a személyi szabadságában a vádlottak nem korlátozták”, valamint, hogy „a bíróság a történeti tényállást módosította akként, hogy a rendőrként fellépő személyek ismeretlen személyek voltak, és akik a sértettet fogvatartották, szintén ismeretlen elkövető társak voltak”, melyből következően I. r. vádlottat - bizonyítottság hiányában - a társtettesként hivatalos eljárás színlelésével elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmentette, melynek rendelkező részbeni feltüntetése elmaradt, s ezt az ítélet pótolta.

A vádlottak az ismeretlen elkövetőknek - az ítélet által már kifejtettek szerint - a kamion és annak rakománya eltulajdonításához nyújtottak segítséget, a tényleges elvételben azonban nem vettek részt. Cselekményük orgazdaságnak nem minősülhet, hiszen a vádlottak általi pszichikai bűnsegély a bűncselekmény befejezése előtti stádiumra esik, ugyanis az eltulajdonításban résztvevő személyekre magától értetődően szándékerősítő hatású annak tudata, hogy az általuk eltulajdonított dolgok vevőhöz való eljuttatása a vádlottak segítő tevékenysége folytán megoldott.

A vádlottak által megvalósított bűncselekmény minősítése így helyesen - a két sértettre tekintettel - 2 rb., a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a/ pont szerint minősülő jelentős értékre elkövetett lopás büntette - a rakomány ugyanis 26.891.097 Ft, a kamion pedig 22.020.900 Ft értékű volt -, melyet mint a Btk. 21. § (2) bekezdés szerinti bűnsegédek követtek el. Sértett mobiltelefonjáról, illetve a fuvarozási cég ECOTAG műszeréről az első fokú bíróság azt állapította meg, hogy „ismeretlen személyek elvitték”. Ezen dolgok eltulajdonítására a vádlottak bűnsegédi magatartása nyilvánvalóan nem terjedt ki, e körbeni bűnösségük kimondására így sor nem kerülhetett.

Többségében helyesen tárta fel az első fokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban mivel I. r. vádlott egyetlen alkalommal volt büntetve, ezért a „különös visszaesői minőségét meghaladó elítélései” súlyosítókénti értékelését az ítélet mellőzi, ellenben e vádlottnál enyhítő körülmény még a beismerő vallomása is.

II. r. vádlottnál helyesen a másik három büntetőeljárás hatálya alatti, továbbá az első fokú ítélet kihirdetése és annak jogerőre emelkedése közötti elkövetése súlyosító körülmény.

III. r. vádlottnál a büntetlen előélete helyett fiatal felnőtt kora értékelendő enyhítőként.

V. r. vádlottnál a megszökésének súlyosítókénti értékelését az ítélet mellőzi, viszont feltünteti, hogy három másik büntetőeljárás hatálya alatt valósította meg a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekményét.

Valamennyi vádlottnál további súlyosító körülmény még a bűncselekmény elkövetésének magasabb fokú szervezettsége is, míg valamennyi vádlottnál helyesen a kár teljes megtérülte az enyhítő.

Az ítélet tábla a megváltozott minősítés miatti kisebb mértékű büntetési tételkeretre figyelemmel a vádlottak büntetését enyhítette. Az enyhítés mértékének differenciált meghatározásakor tekintettel volt I. r. vádlott beismerő vallomására, valamint III. r. vádlott fiatal felnőtt életkorára is. I. r. és III. r. vádlottaknál az ítélet tábla a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítésére tekintettel szintén rövidebb időtartamban határozta meg.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata valamennyi vádlottnál a Btk. 43. § a/ pontja szerinti börtön.

Rámutat az ítélet tábla, hogy IV. r. vádlottnál a Be. 349. § (2) bekezdése nem alkalmazható, mivel egyrészt IV. r. vádlottat az első fokú bíróság - annak ellenére, hogy azt az ítélet rendelkező részében nem rögzítette - felmentette a társtettesként hivatalos eljárás színlelésével elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt emelt vád alól, s így a másodfokú bíróság felmentő rendelkezést már nem hozhatott, másrészt pedig az enyhébb minősítés ellenére a 3 év 3 hónapi fegyház-büntetés az a vele szemben kiszabható 1 év, 7 és fél év szabadságvesztés büntetés keretébe illik, így az nem törvénysértően súlyos.

II. r. vádlottat a ... Bíróság a 4.B.242/1998/4. számú ítéletével 1998. június 17-én jogerősen 1 év börtönre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A ... Bíróság a 2000. február 23. napján jogerős B.182/1995/72. számú határozatával 2 évi próbaidőre felfüggesztett szintén 1 évi börtönre ítélte. A Btk. 89. § (4) bekezdése alapján e két szabadságvesztés büntetés próbaideje 2002. február 22-én letelt. A Btk. 67. § (1) bekezdés d/ pontja szerint „a főbüntetés elévül 5 évet el nem érő szabadságvesztés esetén 5 év elteltével”, s a Btk. 68. § (1) bekezdését is szem előtt tartva e két ítélettel kiszabott 1-1 évi börtön-büntetés 2007. február 22-én elévült, melyre tekintettel azok végrehajtásának az elrendelését az ítélet tábla mellőzte. Az elévülést kizárólag az utólagos elrendelést is tartalmazó első fokú ügydöntő határozat szakíthatta volna félbe, amelynek meghozatalára azonban az elévülési időn túl került sor. A korábbi, hatályon kívül helyezett első fokú határozatok nyilván nem szakították félbe az elévülést, mert az ezáltal nem létezőnek tekintendő határozatok nem értékelhetők a büntetés végrehajtása végett tett intézkedéseként.

Az ítélet tábla I. r. vádlott vonatkozásában is vizsgálta a vele szemben kiszabott 7 évi fegyház-büntetésből a feltételes szabadságra bocsátása folytán fennmaradó rész esetleges elévülését. Az e vonatkozásban irányadó 10 év elévülési idő azonban még nem telt el, hiszen az elévülés határideje a feltételes szabadságra bocsátásának időpontjában - 1999. január 14. - kezdődik, azonban azt félbeszakította az első fokú bíróság feltételes szabadság megszüntetéséről szóló 2008. február 19-i rendelkezése.

Az első fokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek.

Az eddigiekre figyelemmel az ítélet tábla az első fokú bíróság ítéletét a Be. 372. §-ának alkalmazásával - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költségről szóló rendelkezés a Be. 403. § (5) bekezdésén alapszik.

Végül rögzítette az ítélet tábla I. r. vádlott jelenlegi lakcímét, pontosította II. r. vádlott születési időpontját, és feltüntette V. r. vádlott személyi igazolványának a számát.

D e b r e c e n , 2009. évi március hó 24. napján

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Elek Margit sk. a tanács tagja

#### Z á r a d é k :

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 7.B.1010/2006/114. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben is jogerőre emelkedett és végrehajtandó.

D e b r e c e n , 2009. évi március hó 24. napján

. Ficsór Gabriella sk.  
a tanács elnöke